

Міністерство освіти і науки України
Білгород-Дністровський фаховий коледж природокористування,
будівництва та комп'ютерних технологій

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Директор коледжу
Л.М.Попа
Наказ №33-вт « 11 » 07 2023 р.

Інструкція з охорони праці № 6
вимоги технічної та пожежної безпеки щодо влаштування покрівельних робіт

1. Загальні вимоги

1.1 Технологічна послідовність виробничих операцій має бути такою, щоб попередня операція не була джерелом виробничої небезпеки під час виконання наступних.

1.2 До робіт з влаштування покрівлі допускаються особи, які досягли 18 років, які пройшли навчання безпечним методам та прийомам виконання цих робіт, отримали відповідне посвідчення та пройшли інструктаж на робочому місці.

Позачерговий інструктаж з техніки безпеки проводиться під час перекладу робітників-покрівельників з одного типу покрівлі на інший, за зміни умов проведення робіт та порушення бригадою правил та інструкцій з техніки безпеки.

Допуск працівників до виконання покрівельних робіт дозволяється лише після перевірки виконробом або майстром спільно з бригадиром справності та цілісності несучих конструкцій покриття та огорож. Забороняється виконання покрівельних робіт під час ожеледиці, туману, що виключає видимість у межах фронту робіт, грози та вітру швидкістю 15 м/с і більше. Особи, що знаходяться на будівельному майданчику, мають носити захисні каски. При виконанні робіт на дахах з ухилом понад 20° робітники повинні застосовувати запобіжні пояси. Місця закріплення поясів вказує майстер чи виконроб. Захисні пояси слід застосовувати і при роботах із приставних сходів на висотах, що перевищують 1,3 м-коду.

1.3 Матеріали на покриття необхідно подавати у технологічній послідовності, що забезпечує безпеку робіт. При подачі покрівельних матеріалів на покриття кранами стропування вантажів слід проводити лише інвентарними стропами. Елементи та деталі покрівель (компенсатори, звиси, фартухи тощо) необхідно подавати на робочі місця заготовленими. Заготівля цих елементів та деталей безпосередньо на дахах не допускається. Розміщувати матеріали на дахах можна лише у місцях, передбачених проектом виконання робіт, із вжиттям заходів проти їх падіння, в т.ч. від дії

вітру. Під час перерв у роботі технологічні пристрої, інструмент та матеріали необхідно прибирати з даху або надійно їх закріплювати.

1.4 Організація будівельного майданчика та робочих місць на покритті повинна забезпечувати безпеку роботи покрівельників на всіх етапах виконання робіт.

До зон постійно діючих небезпечних факторів відносяться: - ділянки розігріву бітуму та приготування гарячої бітумної мастики; покриття з ухилом більше 20°, ділянки плоскої або малоухильної покрівлі шириною 5 м вздовж карнизів за відсутності постійних огорож або парапетів; ділянки подачі та прийому матеріалів, ділянки біля неогорожених отворів, виходів на дах та перепадів висот даху висотою 1,3 м та більше.

Зоною потенційно діючих небезпечних факторів є ділянки будівельного майданчика, розташовані по периметру будівлі або її частин, на покритті яких ведуться роботи.

Організації, які розробляють та затверджують проекти виконання робіт, повинні передбачати в них заходи щодо безпеки праці. Будівельні організації здійснюють вхідний контроль документації, що надходить від інших підприємств щодо повноти викладу форми та вимог безпеки виконання покрівельних робіт.

У проектах виробництва покрівельних робіт визначаються вимоги щодо безпеки розміщення машин і механізмів, організації робочих місць із застосуванням технічних засобів безпеки, першочергового влаштування постійних огорож на покрівлі, влаштування тимчасових огорож та прибирання відходів матеріалів на покрівлі.

1.5 Керівники будівельно-монтажних організацій забезпечують робітників-покрівельників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту, санітарно-побутовими приміщеннями та обладнанням відповідно до гігієнічних вимог до обладнання санітарно-побутових приміщень для робітників будівельно-монтажних організацій, затвердженими МОЗ України. Керівники генпідрядних будівельних організацій своєчасно повідомляють спеціалізовані підрозділи, що ведуть покрівельні роботи, про різкі зміни погодних умов (сильний вітер, гроза, снігопад та ін.).

Для приготування бітумних мастик бітумоплавильні пункти слід розміщувати на відстані не менше:

30 м - від будівель IV, IVa та V ступенів вогнестійкості;

20 м - від будівель III, IIIa та III б ступенів вогнестійкості;

10 м - від будівель I та II ступенів вогнестійкості.

Бітумоплавильні котли можуть розміщуватись групами не більше трьох; відстань між групами має бути не менше 9 м. Кожне місце варіння бітуму необхідно огорожувати бетонним бортиком заввишки 0,3 м та оснащувати комплектом протипожежних засобів.

1.6 Бітумоплавильний котел можна заповнювати не більше ніж на 3/4 об'єму, він повинен бути обладнаний (укомплектований): термометром зі

шкалою до 300 °С ; кришкою, що щільно закривається; корковим краном для роздачі розігрітого бітуму (допускається застосовувати черпак масою не більше 5 кг з ручкою довжиною 1,5 м); веслом для перемішування мастики.

Забороняється:

завантажувати котел бітумом більш ніж за 3/4 його об'єму;
одному робітникові обслуговувати більше двох бітумоплавильних котлів;
вводити у змішувач або бітумоплавильний котел мокрі мінеральні наповнювачі;
розігрівати бітумопровід та роздавальні крани відкритим вогнем;
розігрівати бітум у казані, не обладнаному термометром;
палити на робочому місці;
гасити бітум (мастику) водою;
розігрівати бітум до температури, що перевищує граничну .

1.7 Для приготування холодних бітумних мастик використовують централізовані установки з обладнанням, виконаним у вибухобезпечному варіанті. Електроприводи вузлів установки, насосів, а також трубопровід для подачі розчинника заземлюють. Майданчики операторів та шаблі огорожують. Місткість з розчинником розміщують на відстані не менше 15 м від установки. На ємностях має бути напис "Вогнебезпечно". Змішувач обладнають кришкою, що герметично закривається. Гарячий бітум вводять у розчинник, а чи не навпаки. Максимальна температура бітуму при введенні в розчинник, що повільно випаровується, не повинна перевищувати 140 °С , а в легко випаровується 110 °С.

Забороняється:

завантажувати бітум у котел більш ніж на 3/4 його об'єму;
розігрівати бітумопроводи та крани відкритим вогнем;
зберігати розчинники у відкритій тарі;
користуватися вогнем у радіусі 50 м від змішувача для приготування мастики та ємності для зберігання розчинника;
палити на робочому місці;
гасити бітум (мастику) водою.

1.8 При приготуванні бітумних емульсійних паст і мастик установку розміщують на відстані не менше 20 м від дерев'яних будівель і складів і обладнують комплектом протипожежних засобів (три вогнегасники, ящик з піском, азбестова кошма, дві лопати, сокира).

До початку робіт на установці перевіряють справність заземлення електропроводів змішувача, насосної станції та віброситу, а також цілість дозатора бітуму. Змішувач повинен бути міцно закріплений і обладнаний негорючою кришкою, що щільно закривається. Заповнення змішувача пастою або мастикою не повинно перевищувати 3/4 його обсягу.

Забороняється:

*включати змішувальний пристрій, працювати з ним і заливати в змішувач гарячий бітум при відкритій кришці;

- *допускати попадання води в дозатор, бітумопровід і зрошувальну трубу;
- *тримати в руках або підтримувати рукав під час перекачування по ньому бітуму з гудронатора в дозатор.

1.9 Перед пристроєм рулонних покрівель потрібно переконатися в надійності тимчасового та постійного огороження, сходів і риштувань, у справності інструментів, пристроїв та механізмів, у надійності заземлення обладнання, наявності протипожежного інвентарю та аптечки.

При ручному способі виконання робіт мастику з котла в бачки розливають ковшем з довгою ручкою (1,5м), подають на приймальний майданчик і переносять до робочого місця в конічних відрах із щільно закритими кришками, наповнених не більше ніж на 3/4 їх обсягу. Куртка робітника-покрівельника повинна бути одягнена поверх штанів, а штани - поверх черевиків, щоб уникнути попадання в них крапель гарячої мастики.

Рулонний килим у місцях примикань наклеюють на гарячих тугоплавких мастиках тільки через 12 год після завершення пристрою основного покрівельного килима, наклеєного на холодних мастиках.

Забороняється:

- *переносити гарячий бітум і мастику в бачках сходами і передавати бачки з рук до рук;
- *заготовляти деталі покрівельного килима на даху;
- *застосовувати в роботі мастики з температурою вище 180 °С ;
- *використовувати розчинники для миття рук;
- *гасити мастику, що спалахнула водою, працювати з електроінструментами на даху під час дощу та снігу.

1.10 При влаштуванні рулонних покрівель з використанням руберойдів, що наплавляються, необхідно дотримуватися підвищених вимог пожежної безпеки (див. 1.9).

При роботах з наклейки руберойду методом підплавлення покривного шару бітуму необхідно:

- для розігріву користуватися тільки газовими пальниками та витримувати режим розігріву, що не перевищує 160 °С ;
- балони з пропан-бутаном зберігати у спеціальних металевих контейнерах; постійно перевіряти (за допомогою мильної води) герметичність з'єднання редуктора з балоном та шлангами;
- з'єднання шлангів зі штуцерами виконувати тільки хомутами із затяжкою болтами;
- при запаленні пальника полум'я слід спрямовувати убік від людей та горючих матеріалів.

При роботах з наклейки руберойду методом пластифікації покривного шару бітуму розчинниками необхідно:

- зберігати розчинники у постійно закритій тарі з розташуванням на покритті у спеціально відведеному місці, оснащеному табличкою "Вогнебезпечно";
- наносити розчинник на розгорнуту частину поверхні руберойду в кількості не більше 60 г/м², не допускаючи утворення підмочених місць;

відбирати розчинник із роздавальної ємності тільки з використанням ручних насосів при довжині заправного шланга не більше 1 м;
для збільшення відстані від зони дихання робітника та зони розпилення розчинника застосовувати розпилювач з ручкою довжиною не менше 1,8 м.

Забороняється:

працювати без наряду-допуску;
виконувати роботи за відсутності на покритті протипожежного інвентарю;
одночасно на одному покритті наклеювати руберойд методом підплавлення відкритим полум'ям та методом пластифікації розчинником;
застосовувати бензин та гас як паливо для агрегатів наплавлення;
підходити із запаленим пальником до балона з пропан-бутаном ближче 1 м;
від'єднувати шланги за наявності газу під тиском;
відбирати газ із балона при його залишковому тиску менше 19613,3 Па (0,2 кгс/см²);
користуватися балоном із пропан-бутаном без редуктора (регулятора тиску);
зберігати на покритті розчинник у кількості, що перевищує змінну потребу;
зберігати розчинник поблизу відкритого вогню та палити під час роботи з ним.

1.11 При влаштуванні мастичних покрівель з бітумних емульсійних матеріалів до початку механізованого нанесення ґрунтувальних мастичних шарів та захисного забарвлення необхідно перевіряти справність насосів, компресорів, шлангів, запобіжників та манометрів. Робочі покрівельники під час нанесення складів повинні знаходитися з підвітряного боку.

Технічне обслуговування установки подачі мастики виконують тільки після зупинки двигуна та зняття тиску в рукавах подачі. Алюмінієву пудру, що використовується для пристрою захисного забарвлення покрівлі, зберігають у сухому місці в герметично закритій тарі, не допускаючи контакту її з вологою, щоб уникнути вибуху.

Забороняється:

залишати без нагляду діючу установку для подачі мастики або допускати до роботи на ній сторонніх та ненавчених людей;
працювати на установці подачі мастики без заземлення та справного манометра;
перевищувати допустимий тиск у рукавах подачі;
очищати сопла та форсунки до зняття тиску в рукавах подачі;
укладати армуючі скломатеріали голими руками.

1.12 При роботі з використанням бітумних, бітумно-полімерних та полімерних мастик необхідно дотримуватися таких вимог:

перед початком роботи необхідно перевіряти справність бачків, черпаків, гребків та іншого інвентарю;
переносити мастики до робочих місць необхідно в спеціальних бачках, що мають форму зрізаного конуса з нижньою широкою частиною, із щільними кришками, забезпеченими замковим пристроєм;

роботи, пов'язані з використанням стисненого повітря, повинні виконуватися згідно з Правилами безпечної експлуатації судин, що працюють під тиском .

1.13 При влаштуванні покрівель з листових та штучних матеріалів прохід робітників на дах з ухилом більше 20 ° обладнають трапами, оббитими матами шириною 0,3 м з поперечними планками для упору ніг; трапи надійно закріплюють.

Покриття карнизних звисів, навішування жолобів та встановлення водоприймальних вирв горищних дахів виконують з колісок, розрахованих на одного покрівельника. Люлька повинна мати зручне сидіння, опору для ніг та місце для укладання елементів труб, допоміжних матеріалів та інструменту.

Інженер з охорони праці

КОСОВ С.Г.